

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

OPIEKUNKA DZIECIĘCA

1. Informacje ogólne

Do zadań opiekunki dziecięcej należy: pielęgnacja i żywienie dziecka, dbałość o rozwój dziecka i towarzyszenie mu w nim oraz udział w wychowaniu dziecka. Zakres czynności wykonywanych przez opiekunkę dziecięcą obejmuje:

- nawiązywanie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz nawiązanie więzi uczuciowej z dzieckiem
- określenie potrzeb dziecka i sposobów ich zaspokajania
- stosowanie podstawowych metod wychowania
- dbanie o rozwój dziecka poprzez stymulowanie, np. stosowanie odpowiednich zabaw
- doskonalenie sprawności manualnej i motorycznej dziecka
- kształtowanie pozytywnych nawyków u dziecka
- zaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych dziecka
- dbałość o higienę dziecka
- dbałość o czystość otoczenia dziecka
- dbałość o bezpieczeństwo dziecka
- zapobieganie chorobom dziecka
- zaspokajanie potrzeb żywieniowych dziecka
- udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia życia dziecka
- współpracę z pozostałym personelem placówki, w której pracuje oraz rodzicami, opiekunami dziecka.

Opiekunka dziecięca pracuje z małymi dziećmi. Może być zatrudniona w żłobku, domu małego dziecka, sanatorium, szpitalu lub przedszkolu. Miejscem jej zatrudnienia może być także dom prywatny. Wtedy jednak zakres obowiązków bywa nieco różny, np. poszerzony o czynności związane z dbaniem o dom, czynności porządkowe itp.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Praca opiekunki może być pracą zmianową, odbywać się także w nocy i święta (placówki opieki całodobowej). Wymiar godzinowy wynika z Kodeksu pracy. Opiekunka pracująca w domu prywatnym może mieć ruchome godziny pracy, a ich wymiar też może być różny. Warunki te są ustalane indywidualnie z rodzicami dziecka.

Opiekunka dziecięca ma ciągły kontakt z ludźmi, głównie pozostającymi pod jej opieką dziećmi, ale również np. personelem medycznym, opiekunami prawnymi, rodzicami. Praca opiekunki wymaga ogromnej odpowiedzialności moralnej.

Dodatkowym atutem jest posiadanie przez opiekunkę uzdolnień artystycznych (plastycznych, muzycznych) i kreatywność.

Praca opiekunki jest nadzorowana sporadycznie i wymaga dużej odpowiedzialności i samodyscypliny. Zaliczana jest do prac lekkich.

2. Wymagania

W zawodzie opiekunki dziecięcej potrzebne są odpowiednie predyspozycje psychiczne i wysokie kompetencje społeczne, szczególnie łatwość nawiązywania kontaktów z dziećmi i dorosłymi, myślenie twórcze i poznawcze oraz umiejętności werbalne i niewerbalne. Wymagana jest dokładność, opanowanie i cierpliwość. Opiekunka powinna być osobą o pogodnym usposobieniu, potrafiącą zapanować nad złymi emocjami, tolerancyjną, ale także spostrzegawczą, potrafiącą logicznie myśleć oraz mającą jednocześnie zdolność do koncentracji uwagi i wykonywania kilku zadań jednocześnie. Musi mieć dobrą pamięć (recytacje wierszy, mówienie opowiadań, śpiewanie piosenek) i łatwość w poprawnym wypowiedaniu się prostym i zrozumiałym dla dzieci językiem. Opiekunka powinna mieć zdolności muzyczne, rytmiczne oraz plastyczno-techniczne. Wymienione cechy są istotne ze względu na konieczność indywidualnego podejścia do każdego dziecka na tym etapie rozwoju.

Spośród cech sensomotorycznych w tym zawodzie niezbędna jest spostrzegawczość w kontekście nie tylko wychowywania i nauczania, ale również

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zwrócenia uwagi na dysfunkcje rozwojowe występujące u dzieci. Istotne znaczenie ma także refleks i podzielność uwagi, ponieważ opiekunka musi nieustannie dbać o bezpieczeństwo dzieci. W trakcie specjalistycznych zajęć, takich jak plastyka czy zajęcia teatralne, ważne jest rozróżnianie barw, percepcja kształtów i wyobraźnia twórcza. Przydatne jest widzenie obuoczne, prawidłowy lub nieznacznie ograniczony zakres pola widzenia.

Pożądana w tym zawodzie jest dobra ogólna sprawność fizyczna, sprawność narządu wzroku oraz słuchu, który powinien umożliwiać percepcję dźwięków niezbędną do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom będącym pod opieką oraz powinien umożliwiać komunikację werbalną.

3. Czynniki utrudniające zatrudnienie w zawodzie

Czynnikiem utrudniającym pracę w zawodzie opiekunki dziecięcej są dysfunkcje kończyn górnych, a w szczególności w zakresie zręczności palców i rąk oraz dysfunkcje znacznego stopnia sprawności kończyn dolnych.

Utrudnieniem są wady i dysfunkcje narządu wzroku, niedające się korygować szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, a z uwagi na pracę polegającą na bezpośrednim kontakcie z dziećmi – także niepełnosprawność narządu słuchu, która nie może być skorygowana aparatem słuchowym.

W zawodzie nie mogą pracować osoby z zaburzeniami zmysłu równowagi, zaburzeniami koordynacji wzrokowo-ruchowej i zmysłu dotyku ani z chorobami powodującymi zaburzenia świadomości.

Bezwzględny przeciwwskazaniem jest nosicielstwo chorób zakaźnych i choroby pasożytnicze.

Charakter pracy, przede wszystkim kontakty z dziećmi, powoduje, iż znaczące wady wymowy stanowią również przeciwwskazanie względne do pracy w tym zawodzie.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Możliwość zatrudnienia w zawodzie osób z niepełnosprawnością

4.1. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Istnieje możliwość zatrudnienia w tym zawodzie osób widzących obuocześnie, o prawidłowym lub nieznacznie ograniczonym zakresie pola widzenia, rozróżniających barwy oraz z nieznaczną dysfunkcją narządu wzroku, jeśli skorygowana jest przez odpowiednie szkła optyczne lub soczewki kontaktowe.

4.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Zawód mogą wykonywać osoby słabosłyszące, pod warunkiem zapewnienia im odpowiednich pomocy technicznych – aparatów słuchowych – oraz przystosowania środowiska i stanowiska pracy, co umożliwi im wychwytywanie wad wymowy u dzieci, ciągłe porozumiewanie się i zapewnienie bezpieczeństwa.

5. Potrzeba przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością

5.1. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Szanse zatrudnienia w tym zawodzie mają jedynie osoby z nieznacznymi dysfunkcjami narządu wzroku po odpowiednim doborze szkielek korekcyjnych lub soczewek kontaktowych. Utrudnione jest przystosowanie miejsc i stanowisk pracy, ze względu na różnorodność zajęć realizowanych w różnych pomieszczeniach i w terenie (spacery).

Należy w określonych sytuacjach częściowo lub całkowicie wyeliminować zadania i czynności robocze wymagające dobrej koordynacji wzrokowo-ruchowej.

5.2. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby z dysfunkcją słuchu powinny stosować aparaty słuchowe, które powinny korygować słuch w stopniu umożliwiającym swobodne, werbalne

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

komunikowanie się z dziećmi i rodzicami, orientowanie się w otoczeniu i percepcję dźwięków umożliwiającą zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.

Uwaga. Każdy przypadek zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością oraz przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości tej osoby należy rozpatrywać indywidualnie.

**Ramowe
Wytyczne**

w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń
oraz przystosowania stanowisk pracy
dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach

CIOP **PIB**